INTERVIUL SĂPTĂMÎNII

TOTDEAUNA E BINE CÎND VREI ȘI POȚI SĂ PUI UMĂRUL

ȘTEFAN TRIPȘA, Erou al Muncii Socialiste

Am fost la Hunedoara pentru a-l întîlni pe Ștefan Tripșa, Erou al Muncii Socialiste. Vă mărturisesc că am luat drumul „orașului flăcărilor" cu gîndul la cele cîteva versuri pe care Ștefan Tripșa le-a trimis echipei sale favorite, U.T.A. Citind aceste versuri, am avut impresia că ele ascund un om orginal și plin de umor.

Rămîne ca dv., stimați cititori, să-mi confirmați (sau nu) presupusa intuiție de reporter.

— Ce puteți să-mi spuneți despre momentul actual în fotbalul românesc?

— Mi-e greu să mă pronunț. In fotbal, mi-am dat seama, cînd crezi că e bine, atunci e rău, și cînd crezi că e rău, atunci e bine.

— E o aluzie la situația actuală?

— Poate. Dar eu am spus-o ca să vă mărturisesc verdictele, de care e plină lumea largă a fotbalului. Iată de ce am să mă mărginesc la cîteva simple impresii, cu toate că aceste impresii mi-au frămîntat deseori gîndurile.

— Credeți că, în ultimul timp, fotbalul românesc și-a făcut datoria?

— La ce-ar folosi dacă aș spune da? S-a făcut, poate, mai mult decît pînă acum, dar asta nu înseamnă încă totul. Sigur că acolo, în Mexic, băieții s-au bătut, dar mie nu mi-a plăcut faptul că cei mai mulți, și nu numai fotbaliștii, au socotit, înainte de plecarea în Mexic, că simpla calificare în turneul final e, prin ea însăși, o victorie și că mai mult n-ar trebui să se ceară.

— Nu credeți că ar fi fost greu să mizăm pe o victorie asupra Braziliei sau Angliei, două mari puteri fotbalistice?

— Ar fi fost greu, dar n-ar fi fost imposibil. Partea proastă e că noi, cînd spunem Anglia sau Brazilia, ne gîndim numai la cele mai frumoase jocuri ale Angliei și ale Braziliei. Dar fotbalul e un joc. Și ne-a arătat de atîtea ori că nu e bine să pornești la drum cu asemenea idei. Dacă Țiriac și Năstase ar fi gîndit la fel, ei nici n-ar fi trebuit să se înscrie în „Cupa Davis". La fel și U.T.A., cînd a auzit că joacă în primul tur cu Feyenoord. Asta nu înseamnă, bineînțeles, că încălcarea curajoasă a raportului de forțe te poate ajuta mereu.

— Pentru că am ajuns aici... Ce anume nu vă place în fotbalul românesc?

— In primul rînd aș spune că, în ultimul timp, copiii joacă ceva mai puțin fotbal. Sigur că sînt multe alte atracții, dar asta nu e o scuză. Am impresia că în fotbal și în sport, în general, lucrează destui oameni lipsiți de entuziasm. Mi se întîmplă uneori ca în drum spre casă să trec prin fața unei școli. Aproape de fiecare dată îl văd „la lucru" pe profesorul de educație fizică, îmbrăcat într-un raglan elegant, cu un fular foarte frumos la gît. Cred că asta spune multe... In al doilea rînd, am impresia că e o hibă și la antrenorii de fotbal. Am cunoscut și eu cîțiva. Am urmărit indirect munca altora. Cred că antrenorii nu se prea străduiesc să-și cunoască jucătorii, din toate punctele de vedere, așa cum o face, într-o uzină, un șef de echipă. Această necunoaștere face ca un antrenor să pună o etichetă greșită pe un jucător și să renunțe la orice efort pentru perfecționarea lui. Eu zic că Oblemenco, de pildă, ar fi putut să fie un jucător mult mai bun decît este, dar antrenorii nu au dat dovadă de ceea ce se cheamă spirit creator în muncă și s-au mărginit să spună — e foarte ușor așa — că Oblemenco e bun doar să-i dai mingea ca să o pălească spre poartă... Tot în legătură cu antrenorii aș mai spune că mulți dintre ei trăiesc numai în prezent. Sînt foarte rare cazurile de antrenori dispuși să-și asume riscul de a construi timp de doi sau trei ani o echipă.

— Credeți că depinde numai de ei?

— E foarte ușor să iei hotărîri care depind numai de tine. Asta nu înseamnă că sînt de iertat conducătorii de cluburi lipsiți de răbdare. In general, unul din obstacolele care stau în calea fotbalului românesc sînt conducătorii de club neprofesioniști, care lasă tuturor, și mai ales jucătorilor, impresia că fotbalul e o treabă care se rezolvă în orele după-amiezii.

● ÎN FOTBAL, CÎND CREZI CĂ E BINE, ATUNCI E RĂU ● EXISTĂ DESTUI OAMENI LIPSIȚI DE ENTUZIASM ● ANTRENORII PUN PREA UȘOR ETICHETE ● „CÎND AI SCRIS ULTIMA SCRISOARE LA PĂRINȚI ?" ● SIMT CĂ O SĂ DĂM GOL LA BUDAPESTA ● NIMIC NU E MAI RĂU DECÎT SĂ NU-L LAȘI PE OM SĂ-ȘI FACĂ MESERIA...

Peste cîteva minute va începe meciul între foștii jucători hunedoreni. Printre ei, **Ștefan Tripșa** (în mijloc, tricou negru), fost junior la **Metalul Hunedoara.**

— Despre jucătorii noștri se spune...

— Cred că jucătorii noștri sînt oarecum răsfățați. Asta e o chestiune de educație. După părerea mea, educația nu se poate asigura doar printr-un seminar de filozofie. Pe jucătorii noștri îi apucă deseori fumurile. Lor li se pare că duc o luptă inegală cu Facchetti sau Bobby Moore, — dar uită că, pe plan social, obțin de fapt mult mai mult decît marea majoritate a fotbaliștilor din alte țări. Și iată cum... In primul rînd, anii dăruiți fotbalului sînt mult mai frumoși decît cei ai tinerilor fără un asemenea talent. Nu e puțin lucru, cred, să înconjuri globul de patru sau cinci ori. Dar, adevăratul avantaj vine — o să vi se pară curios — abia după aceea, cînd fotbalistul își pune ghetele în cui. Din cîte știu eu, nu există jucător care să-și fi făcut datoria față de echipa sa și care să nu fi fost ajutat apoi, de colectivul său, să urce pe scara socială a vieții noastre. Exemplele sînt nenumărate. Și mă gîndesc nu numai la inginerii Jiului sau la doctorii de la „U". Vă dau un exemplu de la mine, de la uzină... După ce a jucat la C.C.A., Bălint a venit la noi, la Corvinul... Și a mai jucat vreo trei ani. A muncit foarte mult pentru echipă. Și asta a văzut-o toată lumea. După ce a terminat-o cu fotbalul l-am ajutat cu toții. Astăzi, Bălint e un foarte bun șef de echipă, respectat de toată Hunedoara... Totul e să ajungem aici prin educație... După mine, a educa un om înseamnă a face din el un om liber. Un om care să decidă și care să nu fie te puțin pentru educarea celui pedepsit. Și cît de ușor poți pierde un copil din mînă! Iată, de pildă la noi acasă, nevastă-mea s-a cam obișnuit să-i lustruiască pantofii băiatului. Și băiatul are 12 ani. Am încercat eu să spun că nu e bine, dar n-am izbutit. Intr-o zi am fost invitat la o ședință cu părinții, la școală. Și am astea. De atunci el își lustruiește singur ghetele. Ba mai mult, a început să fie săritor în toate cele. De ce am spus toate astea? Pentru că mi se pare că munca de educație cu fotbaliștii (și nu numai cu fotbaliștii) e cam neglijată. Fotbaliștii sînt, prin forța lucrurilor, niște personalități. Numai că între ceea ce cred unii dintre ei că trebuie să fie o personalitate și adevărata personalitate e o mare diferență.

— Ce fotbalist român apreciați mai mult?

— Mircea Lucescu, pentru că a înțeles, cred eu, cam ce înseamnă personalitatea în fotbal. Mai avem, e adevărat, destui băieți talentați.. Dobrin, Dinu, Dumitrache și alții, dar parcă n-au înțeles ei ceea ce a înțeles Lucescu. Pe Dobrin, de pildă, îl simt eu că se place prea mult. O, dacă s-ar pune la dispoziția echipei, ce mare jucător ar fi!..

— Ce părere aveți despre discuția prelungită în legătură cu absența lui și a lui Răducanu la Guadalajara?

— E o problemă care nu m-a consumat deloc. Poate pentru că sînt un om ocupat.

— Două vorbe despre meciurile cu Ungaria.

— Ei sînt în revenire, dar noi sîntem în progres. Asta înseamnă că avem un mic avantaj de partea noastră. Cît privește pronosticul, nu vreau să-i dau, pentru că aud pronosticuri la tot pasul. Sînt doar că o să dăm gol la Budapesta și că acest gol ar putea să fie foarte mare cînd s-or face socotelile.

— Spuneți că echipa noastră e în progres...

— Da. E ceva mai legată și mai rea decît acum cîțiva ani. Noi, românii acum cîțiva ani, chiar dacă luam o palmă, la noi, în casă, nu ne supăram. Eram prea domni. Dar domnia și prostia se plătesc. Noroc că unii dintre jucători au început să simtă asta.

— Aveți vreo preferință în materie de stil de joc? Ce ați alege, de pildă, între fotbalul brazilian și cel european?

— Imi place mai mult cel european. Știu că vorba asta o să-i mire pe mulți, dar pentru mine, fotbalul european e mai variat. Europenii știu să se adapteze mai bine. Și mie îmi place asta.

— Dacă v-aș întreba: ce jocuri v-au rămas în minte, ce mi-ați răspunde?

— Imi aduc aminte cu plăcere de meciul Juventus-Rapid de la Torino și nu pot să uit finala Iugoslavia—Italia, de acum patru ani.

— Care e fotbalistul străin pe care îl admirați mai mult?

— Eusebio.

— De ce?

— Cînd pornește la atac, parcă e cu lancea în mînă. Asta mă emoționează. La urma urmei, gazonul e deseori un cîmp de luptă.

— Ce părere aveți despre mult discutatul Angelo Niculescu?

— Eu nu-i reproșez absolut nimic. Ar trebui să fiu nu știu cum ca să-i reproșez ceva. Cred că Angelo Niculescu a deschis capul jucătorilor săi și i-a învățat să joace. Iar marele lui merit e că jucătorii au acum impresia că joacă numai după capul lor. Dar pentru că veni vorba despre Angelo Niculescu, aș vrea să spun, ca meseriaș, că nimic nu e mai rău decît să nu-l lași pe om să-și facă meseria. Credeți-mă!

— Cum vedeți rolul presei sportive?

— Presa sportivă a ajutat mult fotbalul. Uneori, însă, un cronicar poate strica un jucător. Cronicarii sînt în general băieți de talent. Și, fiind de talent, vor să iasă în evidență, renunțînd la calea de mijloc. Cu alte cuvinte, ei aproape că simt nevoia să laude peste măsură și să critice la fel de tare. Și mai e ceva. Nu știu de ce am impresia că unii cronicari se consideră în afara fotbalului nostru. Eu aș zice că ei ar trebui atrași mai mult în discuțiile care se poartă la alcătuirea loturilor și chiar la formarea echipelor. Fiind în cunoștință de cauză, și-ar putea explica multe. Și apoi, s-ar crea o solidaritate care cam lipsește. Un cronicar care ar avea fie și numai un vot consultativ ar gîndi altfel, spunînd: „Stai, omule, că nu e chiar așa. Am fost și eu acolo. Și am contribuit și eu cu ceva".

— Credeți că ar fi mai bine?

— Sînt sigur. Totdeauna e bine cînd vrei și poți să pui umărul.

Ioan CHIRILA